

VYJÁDRĚNÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorozanta:	Mgr. Radim Hanák
Téma práce:	Vybrané postupy při správě daní
Rozsah práce:	300.524 znaků (podle prohlášení)
Datum odevzdání práce:	11. června 2018

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorozant si jako téma své rigorózní práce zvolil problematiku, která v rámci finančního práva spadá do práva daňového, a to problematiku týkající se správy daní. Jedná se o téma, které se nemusí na první pohled zdát aktuálním, nicméně postup k odstranění pochybností, na který se rigorozant zaměřil, je tématem aktuálním, a to zejména v kontextu problematiky vrácení nadměrných odpočtů. Jde proto o téma vhodné pro rigorózní práci a rigorózní práce na téma „Vybrané postupy při správě daní“ může být velmi přínosná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Správa daní je tématem, které je v odborné literatuře zabývající se daňovým právem velmi časté. Mimo odborných publikací existuje v této oblasti i bohatá soudní judikatura a rovněž se mění její právní úprava. Z kontrolních postupů se však autoři zaměřují spíše na daňovou kontrolu, než na postup k odstranění pochybností. Jde o téma poměrně náročné na teoretické znalosti, a to nejenom z finančního, resp. daňového, práva, ale i právní teorie, správního práva a ostatních právních oborů. Vstupních údajů pro zpracování rigorózní práce mohl mít rigorozant dostatek včetně relevantních právních předpisů, soudní judikatury a internetových zdrojů. Zpracovat téma je nutné kvalitativní metodou a použít deskriptivní, analytickou, deduktivní, příp. komparativní, metodu přístupu.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se rigorózní práce skládá z titulní strany, prohlášení, poděkování, obsahu, úvodu, čtyř částí, závěru, seznamu použitých zdrojů a názvu práce, abstraktu a klíčových slov v českém a anglickém jazyce.

Po úvodu, ve kterém rigorozant uvádí hlavní úkol a cíle své rigorózní práce („*Hlavním úkolem této práce je na jedné straně popsat vzájemná práva a povinnosti vznikající mezi správcem daně a daňovým subjektem, tedy zhodnotit postavení daňového subjektu v rámci postupů při správě daní... Dílčími cíli jsou jednak zhodnocení a zanalyzování současného právního stavu, resp. praxi správce daně a praxi správních soudů, tedy zodpovězení otázky, zda současná pozitivní právní úprava poskytuje dostatečnou ochranu procesním právům daňových subjektů. Druhým dílčím úkolem je navržení právní úpravy de lege ferenda.*“), použité metody a popisuje obsah rigorózní práce, následuje část pojednávající obecně o správě daní. Předmětem druhé části jsou některé postupy při správě daní. Třetí část je zaměřena na postup k odstranění pochybností. Prostředky právní ochrany proti postupům při správě daní jsou uvedeny ve čtvrté části rigorózní práce. V závěru rigorozant hodnotí, zda naplnil cíle své rigorózní práce.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

V **první části** rigorózní práce se rigorozant zabývá obecně správou daní, konkrétně pojmy daňové řízení, daňový subjekt a správce daně. Jde o vhodnou úvodní pasáž, rigorozant se pouze dopouští určitých drobných nepřesností, když na str. 10 rigorózní práce v poznámce pod čarou č. 4 nesprávně uvádí poplatky a na str. 14 rigorózní práce konstatuje, že plátce odvádí vyměřenou daň.

Druhá část rigorózní práce je zaměřena na vybrané postupy při správě daní, a to vyhledávací činnost, daňovou kontrolu a postup k odstranění pochybností. V kapitole týkající se

vyhledávací činnosti rigorozant brojí proti tzv. vybrané působnosti jako institutu narušujícímu místní příslušnost správce daně (*Místní příslušnost je základní prvek procesu ve smyslu právních předpisů a boj s daňovými úniky dle mého názoru není dostatečným důvodem pro natolik zásadní zásah do práv daňových subjektů*). Ohledně vysvětlení na str. 30 rigorózní práce rigorozant dovozuje, že by nemělo být používáno v rámci probíhajícího řízení. S tímto názorem rigorozanta se ztotožňuji. Poměrně podrobně se rigorozant věnuje místnímu šetření. Za pozitivní považuji práci s judikaturou a uvádění vlastních názorů a hodnocení právní úpravy rigorozantem. Na str. 44 rigorózní práce však rigorozant uvádí vzhledem ke změně právní úpravy již neaktuální rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Afs 148/2006. Jako poslední pasáž druhé části rigorózní práce je vhodně uvedeno určité shrnutí problematiky zaměřené zejména na místní šetření.

Ve **třetí části** rigorozant pojednává o postupu k odstranění pochybností. Nejprve rigorozant velmi trefně vymezuje postup k odstranění pochybností jeho srovnáním s daňovou kontrolou. Následně se rigorozant zabývá vztahem postupu k odstranění pochybností a daňového odpočtu. Zde podle mého názoru správně řadí mezi daňový odpočet i daňový bonus a vrácení spotřební daně a daně z přidané hodnoty, dále se však zaměřuje již jen na nadměrný odpočet daně z přidané hodnoty.

Za přínosnou pak považuji pasáž ohledně charakteru lhůty pro zahájení postupu k odstranění pochybností podle § 89 odst. 4 daňového řádu a souhlasím s rigorozantem, že jde o lhůtu prekluzivní.

Velmi podrobně se rigorozant věnuje výzvě, kterou se zahajuje postup k odstranění pochybností, a přitom využívá i zkušeností, které získal ve své praxi, a cituje relevantní soudní judikaturu. Se závěrem, který je uveden na str. 85 rigorózní práce, se ztotožňuji. V pasáži ohledně ukončení postupu k odstranění pochybností včetně možnosti zahájit následnou daňovou kontrolu, příp. stanovit daň podle pomůcek, rigorozant polemizuje se závěry odborné literatury i soudů s tím, že se snaží své názory náležitě zdůvodnit.

Konečně se rigorozant ve třetí části věnuje vytýkácímu řízení podle zákona o správě daní a poplatků a výzvám upraveným v zákoně o daních z příjmů v souvislosti s prokazováním původu majetku.

Předmětem **čtvrté části** rigorózní práce jsou prostředky právní ochrany proti postupům správce daně. Nejprve se rigorozant věnuje žalobě na ochranu před nezákonným zásahem a poté stížností podle daňového řádu. Rigorozant opět hojně používá relevantní judikaturu (např. stěžejní rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 58/2017). Pro úplnost rigorozant zmiňuje i opravné prostředky proti rozhodnutí o stanovení daně, ačkoliv si je vědom, že to již jde nad rámec tématu rigorózní práce.

Rigorozant se podrobně věnuje i finanční (správně je peněžní) kompenzaci za zadržení daňového odpočtu. Zde dochází k závěru, že úrok z daňového odpočtu je sankcí, která je v určitém smyslu trestem za nečinnost povinného subjektu (str. 138 rigorózní práce). S tímto závěrem nesouhlasím, neboť správce daně tím, že bude provádět kontrolní postup déle než lhůtu, po jejímž uplynutí náleží úrok z daňového odpočtu, neporuší právní předpis, pouze musí vyplatit kompenzační úrok. Uvedené tvrzení by platilo pouze v případě, že by pro daný kontrolní postup byla stanovena zákonná lhůta pro jeho ukončení.

Celkově lze k rigorózní práci uvést, že z hlediska jejího obsahu jde o nadprůměrnou rigorózní práci. Rigorózní práce není pouhým popisem, ale analýzou daného tématu s tím, že rigorozant předmětnou právní úpravu hodnotí, polemizuje se závěry odborné literatury a správních soudů a uvádí konkrétní návrhu *de lege ferenda*.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska cíle vytyčeného rigorozantem se domnívám,
--------------------	--

	že rigorózní práce tento cíl naplnila. Rigorozant zejména uvedl konkrétní návrhy na změnu právní úpravy <i>de lege ferenda</i> .
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Je patrné, že rigorozant přistoupil k danému tématu samostatným a tvůrčím způsobem. Je velmi pravděpodobné, že rigorózní práce je původním tvůrčím dílem rigorozanta, což ostatně vyplývá z jeho prohlášení. Práce byla zhodnocena systémem Theses.cz s tím, že bylo nalezeno celkem 84 podobných dokumentů. Shoda je však vždy menší než 5 %. S ohledem na rozsah protokolu o kontrole (2 897 stran) jsem provedl jeho namátkovou kontrolu. Shoda byla vždy zcela marginální, a to u názvů a textů právních předpisů nebo citací judikátů. Z uvedených důvodů nepovažuji rigorózní práci za plagiát.
Logická stavba práce	Rigorózní práce je z hlediska systematického vhodně členěna.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Rigorozant pracoval s odbornou tuzemskou literaturou, internetovými zdroji, právními předpisy, judikaturou a konkrétními písemnostmi vydanými při správě daní. Cizojazyčné zdroje rigorozant nepoužíval.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považuji za zcela dostatečnou.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako dobrou. Nadpis by však neměl být umístěn osamocen dole na příslušné straně (viz str. 47, 49, 52, 95 a 97 rigorózní práce).
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je rigorózní práce na velmi dobré úrovni. Chyby se přesto vyskytují (např. str. 7 „daně z příjmu“, str. 35 „jako při“, str. 40 „zpravidla znamená zpravidla“, str. 53 „daně z příjmu“, str. 65 „vrátitelný přeplatek“, str. 111 „tyto výsledku“, str. 114 „daně z příjmu“, str. 119 „dospějě“ nebo str. 145 „ nyní mužé správce“). Stylistická úroveň je odpovídající.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by rigorozant měl zodpovědět tyto otázky:

- Bylo by zřízení pouze jediného finančního úřadu s celostátní působností (namísto současných 15 finančních úřadů) v rozporu s principy místní příslušnosti (ke str. 22 rigorózní práce)?
- Na základě jakých důvodů je rigorozant přesvědčen, že úrok z daňového odpočtu „ve výši dvou bodů“ je nepřiměřený (ke str. 137, 138 a 146 rigorózní práce)?

V Praze dne 16. července 2018

doc. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
pověřený akademický pracovník